

Norges Miljøvernforbund  
Postboks 593  
5806 BERGEN



Olje- og energidepartementet  
Postmottak@oed.dep.no

Bergen den 6. januar 2023

Høring av prekvalifiseringskriterier og auksjonsmodell for Sørliche Nordsjø II

## **Norges Miljøvernforbund (NMF) krever konsesjonsprosessene for utbygging tildeling og utbygging av havvind på Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord stanset og satt på pause.**

NMF begrunner kravet om stans i prosessene for havvind, ved Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord, stanset og satt på pause med ny situasjon og ny kunnskap. NMF aksepterer ikke prosessene rundt konsesjonsprosessene utfra følgende punkter;

- Store negative miljøkonsekvenser der mange av konsekvensene fremdeles ikke er utredet. De konsekvensene som allerede er kjent er allerede mer enn nok til å fraråde en slik miljøskadelig utbygging.
- Premisset for prosessene er lagt etter «bordet fanger»-modellen, der en allerede har bestemt seg for utbygging, og der alle konsekvensutredninger kun blir pro-forma uten betydning for de videre prosesser. Der det gjøres «justeringer» vil disse kun bli overfladiske og nesten uten noen som helst verdi, gitt høringsbrevens innhold og regjeringens uttalelser i media. Man har bestemt utbygging før en har innhenter data. Det gis tilsagn og gjøres avtaler på forhånd, noe som vil sette konsesjonsmyndigheten i en posisjon der en må kunne påregne at det vil komme erstatningsansvar dersom konsekvensutredninger vil kunne legge begrensninger på utbygger/konsesjonshaver. Det er så store miljø konsekvenser, og samfunnskonsekvenser, inklusive konsekvenser for den allerede anstrengte forsyningssituasjonen at det vil være direkte uforsvarlig å gå videre med disse prosessene på dette tidspunktet. Bedre å sette disse prosessene på pause nå enn å sette seg selv i en situasjon der en blir tvunget til å fortsette til tross for uholdbare konsekvenser for miljø-, samfunns- og forsyningssikkerhet.
- Regjeringen overstyrer sin egen energikommisjon. Energikommisjonen gjennomførte en digital innspillrunde den 10. mai, og frist for skriftlige innspill er satt til 25. mai. Allikevel velger Regjeringen å forbigå sin egen Energikommisjon ved å legge frem tidenes havvindsatsing dagen etter digitalt innspillsmøte, den 11. mai.<sup>1</sup> Regjeringen fratar dermed den norske befolkningen, organisasjons Norge og andre berørte og interessenter deltakelse i de beslutningsprosessene som har størst betydning for norsk energi- og miljøpolitikk. Dette er ikke bare en overkjøring og forbigåelse av alle demokratiske prinsipper, men er direkte i strid med Århuskonvensjonens<sup>2</sup> målsetninger, og da spesielt i artikkel 1 (Målsetting)<sup>3</sup>, og 7. (Allmennhetens deltakelse i forbindelse med planer, programmer og strategier vedrørende miljø)<sup>4</sup>. Hele prosessen, inklusive denne høringen, er udemokratisk og kun pro-forma for å gi et inntrykk av

<sup>1</sup> <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/kraftfull-satsing-pa-havvind/id2912297/>

<sup>2</sup> <https://lovdata.no/dokument/TRAKTAT/traktat/1998-06-25-1?q=%C3%A5rhuskonvensjonen>

<sup>3</sup> <https://lovdata.no/traktat/1998-06-25-1/a1>

<sup>4</sup> <https://lovdata.no/traktat/1998-06-25-1/a7>

### **Norges Miljøvernforbund**

#### **Hovedkontor:**

Postboks 593  
5806 BERGEN  
Skuteviksboder 24  
Bank: 9521.05.71982  
Internett: [www.nmf.no](http://www.nmf.no)

Tlf: 55 30 67 00  
Faks: 55 30 67 01  
Org.nr. 871 351 082 MVA  
Epost: [nmf@nmf.no](mailto:nmf@nmf.no)

#### **Region Sør / Øst**

Postboks 9261  
Grønland  
0134 OSLO  
Tlf: 55 30 67 00  
Epost: [oslo@nmf.no](mailto:oslo@nmf.no)

#### **Region Nord-Norge**

Postboks 446  
9255 TROMSØ  
Tlf: 913 57 125  
Epost: [nord@nmf.no](mailto:nord@nmf.no)



demokrati, mens det hele synes bestemt på forhånd. Hvorfor skulle det norske folk og organisasjoner inviteres til innspill og informasjon om norsk energipolitikk, når de store beslutningene allikevel tas utenfor? De innspill som er utarbeidet og inngitt til energikommisjonen for å kartlegge dagens situasjon og med forslag til løsninger blir dermed gjort verdiløse av dagens regjering. Er demokratiet for brysomt for Regjeringen?

- Havvindutbyggingene på Sørliche Nordsjø II, samt på Utsira Nord er i strid med forpliktelsene til FNs bærekraftsmål, og da spesielt delmål 14 Livet i havet<sup>5</sup>. I en tid med stor usikkerhet rundt matproduksjon, global mat- og forsyningskrise m.m. satser man ikke på det som truer selve bæreevnen i våre sårbare marine økosystemer. Havvind har et enormt arealbeslag, forurenses det marine miljøet med støy, og elektromagnetiske felt fra store nettverk med undersjøiske kabler, forurenses med mikroplast som også kan inneholde store mengder av den farlige hormonforstyrrende Bisfenol-A og andre giftstoffer. Denne nylig lanserte havvindsatsningen går på bekostning av og er en direkte trussel for FNs Bærekraftsmål, delmål 14 Livet i havet. Norge som nasjon har et internasjonalt ansvar for og forvalter et av verdens største og mest produktive havområder, som skal kunne brødfø en stadig voksende befolkning.
- Vindkraften som ustabil og uforutsigbar energikilde er lite egnet i norsk kraftforsyning. Det som allerede er bygget ut og satt i drift presser allerede stabiliteten i energiforsyningene maksimalt. Det er ikke plass til mer vindkraft enten den kommer på land eller til havs. Spesielt ikke ettersom Norge allerede er koblet opp med en betydelig kapasitet på kraftoverføring via utenlandskablene som nå har åpnet opp de sørlige kraftregionene direkte mot markedene i England og på kontinentet. Den kraft som er tiltenkt produsert ved Sørliche Nordsjø II og ved Utsira Nord kommer inn i samme region (NO2) som har størst kraftutveksling. Samtidig som disse to feltene også befinner seg innenfor noenlunde samme geografiske værrområde så vil svingningene i strømproduksjon også i stor grad sammenfalle med vindkraftproduksjonen i eksempelvis Danmark, Nord-Tyskland og Nederland. Blåser det mye i disse landene så blåser det gjerne også tilsvarende mye ved både Sørliche Nordsjø II og ved Utsira Nord, og tilsvarende når det er lite vind. Dette betyr at den overkapasitet det allerede er i området Danmark/Nord-Tyskland samtidig også vil gi overkapasitet i de utlyste havvindfeltene Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord. Vi har tilnæringsfri kraftutveksling og med ytterligere utbygging av vindkraft i samme vær- og utvekslingsområde blir dermed helt overflødig, og da spesielt sett i lys av neste punkt;
- Det som på tysk kalles «dunkelflaute» er når vinden uteblir og det samtidig er både mørkt og kaldt. I motsatt fall i perioder med mye vind blir det faktisk produsert **for mye** vindkraft i Nord-Europa. Det gir dermed lite mening at Norge skal bygge ut enda mer av det samme som ikke virker lengre sør og innenfor samme kraftutvekslings- og værsoner som allerede har overkapasitet på de samme tidene som det samtidig også blir overkapasitet i NO2. Denne artikkelen av siv.ing Bernt Pedersen i DN 09.12.2022 forklarer dette nærmere.<sup>6</sup> Også innenfor samme energirområde betaler tyske myndigheter 807 millioner Euro årlig til tyske vindkraftverk for at de skal stå i ro og ikke produsere når det blåser, hovedsakelig til vindkraftverk i Niedersachsen og i Schleswig-Holstein.<sup>7</sup> Og som ikke dette er nok, så betaler også tyske myndigheter danske vindkraftverk for å stå i ro og ikke produsere når det blåser.<sup>8 9 10</sup>
- Det gir absolutt ingen mening å bygge ut mer vindkraft innenfor samme utvekslingsområde (Nord Pool) som allerede har en betydelig overkapasitet. Dette betyr at alle klimakostnadene med gruvedrift, produksjon, montering, drift, vedlikehold etc for vindkraftanlegg tilknyttet region NO2 og Danmark/Tyskland/Nederland blir helt overflødig og samtidig også en gigantisk klimabelastning vi i et opplyst samfunn i 2023 burde spart oss for. Dette blir derfor et rent **negativt klim tiltak** som vil utgjøre en stor negativ post i vårt nasjonale klimaregnskap. En kan ikke beregne klimafordeler for noe som det

<sup>5</sup> <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/livet-i-havet>

<sup>6</sup> <https://www.dn.no/innlegg/vindkraft/havvind/energi/kraften-vi-nesten-ikke-trenger/2-1-1370340>

<sup>7</sup> <https://blackout-news.de/aktuelles/verbraucher-zahlen-807-millionen-euro-im-jahr-fuer-nicht-erzeugten-strom/>

<sup>8</sup> <https://www.dr.dk/nyheder/landmand-loeffer-sloeret-mystisk-faenomen-derfor-staar-vores-vindmoeller-bomstille-naar-det>

<sup>9</sup> <https://www.tv2nord.dk/region-nordjylland/har-du-ogsaa-undret-dig-derfor-kan-vindmoeller-staa-stille-selvom-det-blaeser>

<sup>10</sup> <https://tv-kalundborg.dk/nyheder/vindmoeller-star-stille-nar-det-blaeser-det-er-helt-gak-i-laget/>

## Norges Miljøvernforbund

### Hovedkontor:

Postboks 593  
5806 BERGEN  
Skuteviksboder 24  
Bank: 9521.05.71982  
Internett: [www.nmf.no](http://www.nmf.no)

Tlf: 55 30 67 00  
Faks: 55 30 67 01  
Org.nr. 871 351 082 MVA  
Epost: [nmf@nmf.no](mailto:nmf@nmf.no)

### Region Sør / Øst

Postboks 9261  
Grønland  
0134 OSLO  
Tlf: 55 30 67 00  
Epost: [oslo@nmf.no](mailto:oslo@nmf.no)

### Region Nord-Norge

Postboks 446  
9255 TROMSØ  
Tlf: 913 57 125  
Epost: [nord@nmf.no](mailto:nord@nmf.no)



koster store mengder CO2 å produsere, og som i tillegg er helt overflødig og bortkastet. Disse utbyggingene på Sørlege Nordsjø II og på Utsira Nord fremstår dermed som helt meningsløse og unødvendige. Ikke bare utgjør de en **helt unødvendig klimabelastning**, men også som en sannsynlig miljøkatastrofe av store dimensjoner, og som et gigantisk kostnadssluk som må dekkes inn av norske strømkunder og skattebetalere gjennom evig høye strømpriser, ustabil energiforsyning og potensielt store offentlige subsidier rett fra felleskassen.



Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II markert med rødt (ca plassering). Kart Nord Pool 06.01.2023

- Også NVE advarer i sin rapport; Norsk og nordisk effektbalanse fram mot 2030 (NVE-rapport 20/2022, kapittel 3.3) mot at **store ubalanser i kraftforsyningen i dag kan forverres med økt vindkraftproduksjon**.<sup>11</sup> «Det oppstår fra tid til annen svært store ubalanser i Norge og/eller Norden. Noen ganger er ubalansene over 3000 MW, se Figur 19. Dette er svært mye sammenlignet med norske regulerkraftreserver på rundt 1800 MW (i tillegg kommer reservene i de andre nordiske landene). Typiske årsaker til slike avvik kan være store feil i prognosene for vindkraft og forbruk, eller utfall av et større kraftverk som varer lenge. En annen årsak er skjevflyt, som betyr at den virkelige flyten avviker fra flyten som er beregnet i markedsklareringen. Dette skyldes at modellen med budområder ikke alltid er god nok

<sup>11</sup> [https://publikasjoner.nve.no/rapport/2022/rapport2022\\_20.pdf](https://publikasjoner.nve.no/rapport/2022/rapport2022_20.pdf)

## Norges Miljøvernforbund

### Hovedkontor:

Postboks 593  
5806 BERGEN  
Skuteviksboder 24  
Bank: 9521.05.71982  
Internett: [www.nmf.no](http://www.nmf.no)

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: [nmf@nmf.no](mailto:nmf@nmf.no)

### Region Sør / Øst

Postboks 9261  
Grønland  
0134 OSLO  
Tlf: 55 30 67 00  
Epost: [oslo@nmf.no](mailto:oslo@nmf.no)

### Region Nord-Norge

Postboks 446  
9255 TROMSØ  
Tlf: 913 57 125  
Epost: [nord@nmf.no](mailto:nord@nmf.no)



til å representere de fysiske forholdene i nettet korrekt. Økningen i vindkraftproduksjon både i Norden og Nord-Europa er ventet å kunne føre til ytterligere økninger i ubalansene i Norge og Norden. Store ubalanser er problematiske fordi TSO-ene i en slik situasjon bruker opp regulerkraftbudene til balansering. Det vil da være få reserver igjen til å håndtere et større utfall. Dette forverres av at ubalansene gjerne oppstår i andre områder enn reservene, noe som kan føre til underskudd i enkeltområder, typisk NO1. Her er det stor etterspørsel og lite produksjon og dermed lite reserver. Dette gjør NO1 avhengig av import fra andre områder.» Det er samtidig også i samme vær- og utvekslingsområde som det allerede er overkapasitet på ustabil vindkraft i Danmark/Tyskland/Nederland som begge disse utbyggingene på Sørliche Nordsjø II og Utsira Nord faller innenfor. Når ubalansene i Norden allerede er over 3000 MW, og utbyggingene på Utsira Nord og Sørliche Nordsjø II er stipulert til henholdsvis 1500 MW og 3000 MW ved maksimal utbygging, så er det lett å se for seg at dette vi føre til flere katastrofale situasjoner med betydelige ubalanser når de norske regulerkraftreservene kun er på 1800 MW. Summerer man de 3000 MW man allerede har i ubalanser med ny ustabil vindkraft/havvind så blir dette er ganske betydelig tall i samlede ubalanser. «Hvis produksjonen er mindre enn lasten synker frekvensen. Reserver for oppregulering brukes for å øke produksjonen eller redusere lasten når frekvensen synker. Spesielt ved store ubalanser, hender det at tilgangen på reserver er mindre enn minimumskravet for å dekke dimensjonerende feil, eller at ledige reserver ligger inntengt bak flaskehals, ofte i NO2 og NO5». NO2 er samtidig samme energiregion som vil få ilandføring av kraften fra de to feltene samtidig som det også er NO2 som har den største eksporteksponeringen mot de samme landene som allerede har overkapasitet innefor samme værrområde. Regelmessige blackouts og ekstreme prissvingninger kan dermed påregnes å bli den alminnelige hverdagen for norske bedrifter og strømkunder i årene fremover dersom en ikke klarer å stoppe denne prosessen med havvind på Sørliche Nordsjø II og på Utsira Nord, i tillegg til alle de andre vindkraftsakene som ligger og vaker i vannskorpen i flere av de norske kommunene. Dersom målet var å ødelegge kraftforsyningen i Norge og svekke norsk konkurransekraft og samfunnsstruktur til fordel for fremmed statsmakt så er dette absolutt veien å gå. For alle som ser hvor galt dette bærer avsted, så må disse prosessene stoppes umiddelbart.

- Norske strømkunder fikk høsten 2022 et prissjokk på energi vi aldri har sett maken til. Ikke bare svekker det vanlige innbyggers kjøpekraft, men i svært stor grad også norske arbeidsplasser som tidligere hadde et konkurransefortrinn fremfor de markedene vi konkurrerer på med rimelig kraft, så denne konkurransekraften forsvinne og også periodevis også oppleve betydelig høyere strømpriser i Norge enn i Europa. Det var nettopp dette vi allerede har ofret alle de høyeste og mest majestetiske fossene og vassdragene for. Det var nemlig dette som sikret oss både velstand, industriutvikling og konkurransekraft. Nå er alt dette blåst vekk med vinden, bokstavelig talt. Ikke bare har vi nå koblet landet vårt opp mot det europeiske strømmarkedet med nesten full kapasitet, men vi har også introdusert en betydelig andel ustabilitet i vår egen energiforsyning gjennom storstilt utbygging av ustabil og uforutsigbar vindkraft. Når alt tilsier at vi er i ferd med å passere det punktet der vi ikke lengre kan kontrollere ytterligere ustabilitet burde vi umiddelbart trukket i nødbremsen og gjort opp status. Men dette er ikke det regjeringen nå gjør med en gigantisk satsning på ustabil havvind i samme værrområde der det allerede er en betydelig overkapasitet. Vi ender dermed opp med en svært kostbar utbygging som ødelegger absolutt all stabilitet i strømforsyningen og med en svært negativ miljøkonsekvens med noe som er fullstendig unødvendig og som blir en rent negativ klimabelastning. Og som om alt dette ikke er nok, så har man allerede bestemt seg på forhånd og før ens egen energikommisjon får analysert dagens situasjon og gitt anbefalinger til fremtidige tiltak og løsninger. Her kastes både FN's bærekraftsmål, stabiliteten i norsk energiforsyning, demokrati og alt annet direkte på sjøen. Og klimamålene blir satt grundig tilbake som følge av at hele denne havvindsatsninger kommer på toppen av en betydelig overkapasitet innenfor de samme periodene som tyske myndigheter allerede betaler hundrevis av millioner Euro årlig for at allerede utbygde vindkraftverk skal stå i ro og ikke produsere når det blåser. Absolutt helt utrolig.
- Og når hele utbyggingen blir overflødig og unødvendig blir samtidig også alle konsekvensene helt unødvendige. Man belaster klimaet helt unødvendig. De marine økosystemene, inklusive tilgrensende eller overlappende gyteområder for tobis eller andre arter, blir truet av støy, forurensning

## Norges Miljøvernforbund

### Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00  
 5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01  
 Skuteviksboder 24  
 Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA  
 Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

### Region Sør / Øst

Postboks 9261  
 Grønland  
 0134 OSLO  
 Tlf: 55 30 67 00  
 Epost: oslo@nmf.no

### Region Nord-Norge

Postboks 446  
 9255 TROMSØ  
 Tlf: 913 57 125  
 Epost: nord@nmf.no



(mikroplast/PFAS/Bisfenol-A m.m), elektromagnetsik støy fra et helt nettverk av elektriske kabler på havbunnen. Hele energiforsyningen trues med kritisk ustabilitet. Strømprisene vil bli konstant høye. Regjeringen vil gi store subsidier til investering og/eller garantere høye strømpriser og eventuelt dekke differansen fra felleskassen dersom strømprisene skulle bli lavere.

- Det argumenteres flere steder om at havvind er bra for fisk fordi de utbygde områdene skånes mot tråling og fiske. I tillegg at et havvindanlegg også vil kunne fungere som et kunstig fiskerev. Dette er begge helt riv ruskende feil argumenter. For det første så er allerede fisket regulert for geografiske områder, der det er full anledning til å legge ytterligere begrensninger ved enten vern eller ved tildeling eller reduksjon av kvoter eller arter innenfor de geografiske områdene der det skulle være et behov for dette. En behøver absolutt ikke utbygging av miljøskadelig havvind for å oppnå dette. De mekanismene en trenger har vi allerede gjennom lovgivning og reguleringer. Når det gjelder kunstige fiskerev, så kan det godt være høyere konsentrasjonen av enkelte fiskeslag innenfor et havvindanlegg, men dette er ofte predatorer på jakt. Støy og elektromagnetsike felt etc vil kunne utgjøre et betydelig konfliktområde vs gyting. Dette advarer bl.a Havforskningsinstituttet imot. «På den andre sida kan slike rev også fungera som springbrett for framande artar, slik at dei kan spreia seg til nye område der dei ikkje høyrer naturleg heime.»<sup>12</sup> Vi er nå i en situasjon der høyere havtemperaturer kan føre til at nye arter, som ikke hører naturlig hjemme her, introduseres og får fotfeste i norske farvann. De senere årene har vi sett nettopp dette der flere mer tropiske arter har blitt fanget i våre farvann og i større frekvens og mengder enn noensinne tidligere. Sørliche Nordsjø II er tilgrensende og delvis overlappende gyteområder for nøkkelarten tobis. Her vil de trues både direkte ved støy og elektromagnetiske felt over store deler av havbunnen, men også av at det kan etableres større mengder av predatorer som kan tenkes å gjøre innhogg i bestandene før de får gytt. Dette vil kunne gi uante konsekvenser ettersom fiskeslag som tobis også er selve grunnlaget for andre arter som sei og forskjellige andre arter torskefisk. Trues maten til torsken, så trues også selve bæreevnen i våre viktige havområder. I en situasjon der krig og tilgangen på gjødsel m.m truer verdens matproduksjon vil det være fullstendig forkastelig å satse på noe som kan true vår egen matproduksjon. Husk også at Norge er avhengig av å importere mellom 60-70% av all maten vi spiser. Dette har vi absolutt ikke råd til å sette på spill for korttenkte symboltiltak med katastrofale følger.
- Vindkraft er samtidig også en betydelig kilde til forurensning av mikroplast, via erosjon fra turbinblader og maling etc. Når vi er nødt til å redusere alle eksisterende kilder så gir det absolutt ingen mening å introdusere flere helt nye kilder som vil bidra til enda mer forurensning. Problemene med erosjon er betydelig større enn det bransjen selv opplyser, og som også myndighetene tar for god fisk. NMF har dokumentert at dette problemet er vesentlig, og også at det også forsterkes ytterligere i våre krevende klimatiske områder.<sup>13</sup> Videre dokumenterer vi i våre høringssvar til ECHA og Miljødirektoratet at bransjen også kontrollerer det meste av eksisterende kunnskapsgrunnlag, som vist i to rapporter, fra Korea<sup>14</sup> og fra Sverige<sup>15</sup>. Ikke bare er turbinvingenes epoxykompositt en betydelig kilde til utslipp av den farlige hormonforstyrrende miljøgiften Bisfenol-A, men også den ytre coatingen inneholder også mengder av de ikke nedbrytbare miljøgiftene PFAS. Alle disse stoffene står på EUs liste over stoffer av sterk bekymring og som står ovenfor sterke restriksjoner. All utplassering av ny vindkraft blir dermed postensielle nye kilder for utslipp av disse bekymringsfulle stoffene. Mikroplasten i seg selv er også et betydelig problem der det finner vei inn i alle deler av miljøet og inn i næringskjedene. Ettersom utslippene av mikroplast ikke brytes ned i naturen hoper de seg opp og akkumuleres, utslipp etter utslipp og år etter år. Vår viktigste oppgave nå er å redusere eksisterende utslipp og hindre etablering av nye.

<sup>12</sup> <https://www.hi.no/hi/temasider/hav-og-kyst/havvind>

<sup>13</sup> <https://www.nmf.no/2021/12/23/bisfenol-a-og-mikroplast-saken-fortsetter-med-nye-horingssvar/>

<sup>14</sup> <http://dx.doi.org/10.1016/j.envsci.2021.09.007>

<sup>15</sup> <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304389421010402?via%3Dihub>

## Norges Miljøvernforbund

### Hovedkontor:

Postboks 593  
5806 BERGEN  
Skuteviksboder 24  
Bank: 9521.05.71982  
Internett: [www.nmf.no](http://www.nmf.no)

Tlf: 55 30 67 00  
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA  
Epost: [nmf@nmf.no](mailto:nmf@nmf.no)

### Region Sør / Øst

Postboks 9261  
Grønland  
0134 OSLO  
Tlf: 55 30 67 00  
Epost: [oslo@nmf.no](mailto:oslo@nmf.no)

### Region Nord-Norge

Postboks 446  
9255 TROMSØ  
Tlf: 913 57 125  
Epost: [nord@nmf.no](mailto:nord@nmf.no)



## Oppsummering

Når isfjellet dukker opp på radaren foran Titanic ville den beste løsningen vært å sakke farten og endre kurs. Denne regjeringen sikter i stedet direkte mot isfjellet og gir maks gass på alle motorer. Norsk konkurransekraft og stabiliteten i energiforsyningen ødelegges. Det samme skjer med naturen og bæreevnen i de sårbare marine havområdene Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på. Det hele med et svært kostbart tiltak som belaster klimaet unødige og som vil bli liggende som en gigantisk klimabelastning i all overskuelig fremtid. Alle videre prosesser med Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord må derfor stanses.

Etableringen av en energikommisjon er fullstendig bortkastet når en samtidig forserer hele dette arbeidet ved å gjøre alle de store beslutningene før en har tatt seg tid til å høre på innspill eller å kartlegge situasjon og muligheter. En slik udemokratisk prosess er dessuten direkte i strid med Århuskonvensjonens forpliktelser om deltakelse i miljøsaker.

**Norges Miljøvernforbund krever full stans i all behandling og videre prosesser ved disse utbyggingene. I stedet må Regjeringen satse på fornuftige energiltak, og da spesielt på utnyttelse av stabil varmeenergi fra jorden, både til oppvarming direkte, og til geotermisk elektrisitetsproduksjon.** Som den nasjonen som har den fremste teknologien og kompetansen på dyp drilling fra Nordsjøen er det samtidig også Norge som er det mest naturlige landet å satse på utnyttelse av geotermisk energi. Det er dette som blir en ekte omstilling av opparbeidet kompetanse og teknologi fra Nordsjøen og til en stabil fornybar energikilde som kan bli helt sentral når fremtidens energisystemer skal bygges her i Norge, og også kunne eksporteres og bygges utover i andre deler av verden. Mens utviklingen av geotermiske systemer går med ekspressfart andre steder i verden, står det norske kompetansemiljøet igjen på perrongen og venter på et regn av gratis subsidiepengene som skal regne over en havvindsatsning som ikke bare er helt overflødig, men som også er en gigantisk blindgate i forhold til utviklingen av fremtidens energisystemer. Den ustabile vindkraften blir som de utdøende dinosaurer som forsvinner fra evolusjonens trestamme, mens utnyttelse av varmeressursene som ligger tilgjengelig under jorda blir løsningen på fremtidens energiutfordringer. Vi har den beste kompetansen og de fremste teknologimiljøene. La oss ikke kaste de bort på subsidier eller på klima- og miljøskadelige løsninger. Subsidiering av klimaskadelig miljøødeleggelse er vi helt imot.

**NMF krever full stans i prosessene med havvind/vindkraft på Sørlege Nordsjø II og på Utsira Nord, og ønsker i stedet full satsning på utnyttelse og utvikling av geotermisk energi som fremtidens stabile og miljøvennlige energiforsyning.**

Med miljøvennlig hilsen  
Norges Miljøvernforbund



Ruben Oddekalv - Leder  
[ruben@nmf.no](mailto:ruben@nmf.no)



Arnfinn Nilsen – Saksbehandler  
[arnfinn@nmf.no](mailto:arnfinn@nmf.no)

### Norges Miljøvernforbund

**Hovedkontor:**

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00  
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01  
Skuteviksboder 24  
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA  
Internett: [www.nmf.no](http://www.nmf.no) Epost: [nmf@nmf.no](mailto:nmf@nmf.no)

**Region Sør / Øst**

Postboks 9261  
Grønland  
0134 OSLO  
Tlf: 55 30 67 00  
Epost: [oslo@nmf.no](mailto:oslo@nmf.no)

**Region Nord-Norge**

Postboks 446  
9255 TROMSØ  
Tlf: 913 57 125  
Epost: [nord@nmf.no](mailto:nord@nmf.no)

